

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (. -) SD-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr. 440 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.276¹ straipsnį bei Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir vaiko globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotos apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.210 straipsnio 4 dalį bei 3.269 straipsnio 8 punktą ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.210, 3.224, 3.246, 3.250, 3.253, 3.254, 3.254¹, 3.257, 3.261, 3.262, 3.264, 3.268, 3.269 ir 3.276¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-888 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-888) 15 straipsnio 2 dalimi, kurioje Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavesta iki 2022 m. birželio 30 d. priimti Įstatymo Nr. XIV-888 14 straipsnio įgyvendinamąjį teisės aktą.

Šiuo metu Civilinio kodekso 3.276¹ straipsnyje numatyta, kad Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotą apskaitą (toliau – Apskaita) tvarko Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka. Vadovaudamasi šiuo straipsniu, Vyriausybė priėmė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 2 d. nutarimą Nr. 440 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.276¹ straipsnį bei Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir vaiko globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotos apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo įgaliojo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tvarkyti Apskaitą ir patvirtino Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir vaiko globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotos apskaitos tvarkos aprašą (toliau – centralizuotos apskaitos tvarkos aprašas). Priėmus Įstatymą Nr. XIV-888, pakeistas Civilinio kodekso 3.276¹ straipsnis – nuo 2022 m. liepos 1 d. (įsigaliojus Įstatymui Nr. XIV-888) nebelieka įgaliojimo Vyriausybei įgalioti konkrečią instituciją tvarkyti Apskaitą, taip pat nustatoma, kad Vyriausybė gali įgalioti instituciją nustatyti Apskaitos tvarkymo tvarką, t. y. nuo 2022 m. liepos 1 d. centralizuotos apskaitos tvarkos aprašas gali būti tvirtinamas ne Vyriausybės nutarimu, o jos įgalios institucijos įsakymu. Siekiant sumažinti Vyriausybės priimamų nutarimų skaičių, Nutarimo projektu siūloma įgalioti Ministeriją tvirtinti Vaikų globos (rūpybos) apskaitos tvarkos

aprašą, kuriame bus reglamentuotas Apskaitos tvarkymas, nustatyta į Apskaitą įtraukiamų duomenų apimtis, šiuos duomenis įtraukiančios institucijos ir institucija, teikianti konkrečių Apskaitos duomenų ataskaitas.

Taip pat keičiamas centralizuotos apskaitos tvarkos aprašo pavadinimas į Įstatyme Nr. XIV-888 nustatytą pavadinimą „Vaikų globos (rūpybos) apskaitos tvarkos aprašas“.

Šiuo metu medicininės kontraindikacijos (ligos), dėl kurių asmenys negali tapti įvaikintojais ar globėjais (rūpintojais), įtvirtintos Medicininių kontraindikacijų, kurioms esant asmenys negali būti įvaikintojai, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 404/96 „Dėl Medicininių kontraindikacijų, kurioms esant asmenys negali būti įvaikintojai, sąrašo patvirtinimo“, ir Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 386 „Dėl Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąrašo patvirtinimo“ (toliau kartu – sąrašai). Iš Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktų derinti teisės aktų projektų (TAIS Nr. 22-561 ir Nr. 22-569) matyti, kad sąrašai turiniu (medicininėmis kontraindikacijomis) yra identiški, t. y. tiek asmenys, norintys būti įvaikintojais, tiek asmenys, norintys būti globėjais (rūpintojais), negali jais būti, jei serga identiškomis ligomis.

Vienas iš teisinių sąrašų pagrindų yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1506 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) 3.5.1 ir 3.6.1 papunkčiai, kuriais Sveikatos apsaugos ministerijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pavedama patvirtinti atitinkamai Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąrašą bei Medicininių kontraindikacijų, kurioms esant asmenys negali būti įvaikintojai, sąrašą. Nutarime įtvirtinti pavedimai įvykdyti. Iš Nutarimo redakcijų matyti, kad, keičiantis Civilinio kodekso teisiniam reguliavimui, susijusiam su įgaliojimų suteikimu konkrečioms institucijoms, Nutarimas nebuvo keičiamas.

Keičiantis teisiniam reguliavimui, Civilinio kodekso 3.217 straipsnyje nebeliko medicininių kontraindikacijų termino, o Civilinio kodekso 3.210 straipsnio 4 dalyje numatytas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamas ligų, kuriomis sergantys asmenys negali būti įvaikintojais, sąrašas. Šiuo metu Civilinio kodekso 3.210 straipsnio 4 dalyje numatyto Vyriausybės įgaliojimo institucijai tvirtinti ligų, kuriomis sergantys asmenys negali būti įvaikintojais, sąrašą nėra, todėl Nutarimo projektu siekiama tokius įgaliojimus suteikti.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarime Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ vaikų globa (rūpyba) ir vaikų įvaikinimas priskiriami Ministerijos kompetencijai vaiko teisių apsaugos srityje. Šiuo metu sąrašai yra patvirtinti skirtingų subjektų, t. y. Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąrašas patvirtintas sveikatos apsaugos ministro, o Medicininių kontraindikacijų, kurioms esant asmenys negali būti įvaikintojai, sąrašas – sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro. Atsižvelgiant į tai, kad tiek globa (rūpyba), tiek įvaikinimas yra priskirti Ministerijos kompetencijai, ir į tai, kad sąrašai turiniu yra identiški, Nutarimo projektu siūloma vienu teisės aktu (sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu) tvirtinti vieną ligų sąrašą, kuris būtų taikomas tiek asmenims, norintiems tapti globėjais (rūpintojais), tiek asmenims, norintiems tapti įvaikintojais.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Priėmus Nutarimo projektą, iki 2022 m. birželio 30 d.:

1. sveikatos apsaugos ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti įvaikintoju ir (ar) negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąrašą;

2. turės būti pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 17 d. įsakymas Nr. 386 „Dėl Ligų, kuriomis sergantis asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju), sąrašo patvirtinimo“;

3. turės būti pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 404/96 „Dėl Medicininių kontraindikacijų, kurioms esant asmenys negali būti įvaikintojai, sąrašo patvirtinimo“;

4. socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti Vaikų globos (rūpybos) apskaitos tvarkos aprašą.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktas teisės technikos pastabas. Taip pat Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderintas su ja darbo tvarka.

Nutarimo projektas svarstytas Vyriausybės 2022 m. kovo 22 d. tarpinstituciniame pasitarime.

Priėmus Nutarimo projektą, papildomų lėšų skirti nereikės.

Nutarimo projektą parengė Ministerijos Šeimos ir vaiko teisių apsaugos grupės vyresnioji patarėja Laura Purinė, tel. 8 620 14 638, el. p. laura.purine@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.

2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 4 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Laura Purinė, tel. 8 620 14 638, el. p. laura.purine@socmin.lt